

आरत का राजपत्र

The Gazette of India

भारताचे राजपत्र

असाधारण
EXTRAORDINARY
असाधारण

भाग 12 अनुभाग 1
Part XII Section 1
भाग बारा अनुभाग १
प्राधिकार से प्रकाशित
PUBLISHED BY AUTHORITY
प्राधिकाराद्वारे प्रकाशित

सं. 1]	नई दिल्ली, 22 अक्टूबर 1997/30 आश्विन, (शक) 1919	[खण्ड 8
No. 1]	NEW DELHI, 22 OCTOBER 1997/30 ASHWINA, (SAKA) 1919	[Vol. 8
अंक १]	नवी दिल्ली, २२ ऑक्टोबर १९९७/३० आश्विन, शके १९१९	[छंड ८

स्वतंत्र संकलन म्हणून काईल करण्यासाठी (या भागाला) वेगळे पृष्ठ क्रमांक दिले आहेत.

विधी और न्याय मंत्रालय
(विधायी विभाग)

नई दिल्ली, 22 अक्टूबर 1997/30 आश्विन, (शक) 1919

(1) वर्कमेन्स कॉम्पेन्सेशन एक्ट, 1923, (2) दि प्रेस कौन्सिल अॅक्ट, 1978, (3) दि मुस्लिम वमेन (प्रोटेक्शन आफ राइट्स अॅन डीवोर्स) अॅक्ट, 1986, (4) नॅशनल कमिशन फॉर वमेन अॅक्ट, 1990, (5) दि रिलिजस् इंस्टीट्यूशन्स (प्रिव्हेट्सन आॅफ मिस्युज) अॅक्ट, 1988, (6) व्हॉल्नटरी डिपॉजिट्स (इम्युनिटिंग अॅन्ड एक्झाम्पशन्स) अॅक्ट, 1991, (7) दि इन्डिसेट रिप्रेजेटेशन आॅफ वमेन (प्रोहिबिशन) अॅक्ट, 1986, (8) दि सिटीजनशिप अॅक्ट, 1955 के मराठी अनुवाद राष्ट्रपती के प्राधिकार से प्रकाशित किये जाते हैं और ये प्राधिकृत पाठ (केंद्रीय विधि) अधिनियम, 1973 (1973 का 50) की धारा 2 के खण्ड (क) के अधीन उनके मराठी प्राधिकृत पाठ समझे जाएंगे।

MINISTRY OF LAW AND JUSTICE
(LEGISLATIVE DEPARTMENT)

New Delhi, Dated 22nd October 1997/30 Ashwina (SAKA) 1919

The Translations in Marathi of the (1) Workmen's Compensation Act, 1923, (2) Press Council Act, 1978, (3) Muslim Women (Protection of Rights on Divorce) Act, 1986, (4) National Commission for Women Act, 1990, (5) Religious Institutions (Prevention of Misuse) Act, 1988, (6) Voluntary Deposits (Immunities and Exemptions) Act, 1991 (7) Indecent Representation of Women (Prohibition) Act, 1986, (8) Citizenship Act, 1955 are hereby published under the authority of the President and shall be deemed to be the authoritative texts thereof in Marathi under clause (a) of section 2 of the Authoritative Texts (Central Laws) Act, 1973 (50 of 1973).

विधी व न्याय मंत्रालय

(विधायी विभाग)

नवी दिल्ली, दिनांक २२ ऑक्टोबर १९९७/३० आश्विन, शके १९९९

पुढील अधिनियमांचे म्हणजे (१) कामगार भरपाई अधिनियम, १९२३, (२) वाताहिर परिषद अधिनियम, १९७८, (३) मुस्लीम स्त्रिया (घटस्फोटानंतर अधिकार संरक्षण) अधिकार, १९८६, (४) राष्ट्रीय महिला आयोग अधिनियम, १९९०, (५) धार्मिक संस्था (दुरुपयोगास प्रतिबंध) अधिनियम, १९८८, (६) ऐच्छिक ठेवी (उन्मुक्ती आणि सूट) अधिनियम, १९९१, (७) स्त्रियांचे असभ्य प्रतिरूपण (प्रतिषेध) अधिनियम, १९८६, (८) नागरिकत्व अधिनियम, १९५५ या अधिनियमांचे मराठी अनुवाद याद्वारे राष्ट्रपतीच्या प्राधिकाराने प्रसिद्ध करण्यात येत असून “प्राधिकृत पाठ (केद्रीय विधि) अधिनियम, १९७३” (१९७३ चा अधिनियम क्रमांक ५०) याच्या कलम २, खंड (क.) अन्वये हे अनुवाद त्या अधिनियमांचे प्राधिकृत पाठ आहेत असे समजले जाईल.

निर्देशसूची
INDEX

अधिनियमाचे नाव Name of the Act	पृष्ठ क्रमांक Page No.
१. कामगार भरपाई अधिनियम, १९२३ The Workmen Compensation Act, 1923.	३
२. वाताहिर परिषद अधिनियम, १९७८ The Press Council Act, 1978.	३६
३. मुस्लीम स्त्रिया (घटस्फोटानंतर अधिकार संरक्षण) अधिकार अधिनियम, १९८६ The Muslim Women (Protection of Rights on Divorce) Act, 1986.	४३
४. राष्ट्रीय महिला आयोग अधिनियम, १९९० The National Commission for Women Act, 1990	४६
५. धार्मिक संस्था (दुरुपयोगास प्रतिबंध) अधिनियम, १९८८ The Religious Institutions (Prevention of Misuse) Act, 1988.	५१
६. ऐच्छिक ठेवी (उन्मुक्ती आणि सूट) अधिनियम, १९९१ The Voluntary Deposits (Immunities and Exemptions) Act, 1991.	५४
७. स्त्रियांचे असभ्य प्रतिरूपण (प्रतिषेध) अधिनियम, १९८६ The Indecent Representation of Women (Prohibition) Act, 1986.	५६
८. नागरिकत्व अधिनियम, १९५५ The Citizenship Act, 1955.	५९

एच्छिक ठेवी (उन्मुक्ती आणि सूट)

अधिनियम, १९९१

(१९९१ चा अधिनियम क्र. ४७)

(दिनांक २ मे, १९९७ रोजी यथाविद्यमान)

[२० सप्टेंबर, १९९१]

राष्ट्रीय गृहनिर्माण बँकेत एच्छिक ठेवी ठेवणाऱ्या व्यक्तींना विवक्षित उन्मुक्ती देण्यासाठी आणि अशा ठेवीच्या संबंधात प्रत्यक्ष करात विवक्षित सूट देण्यासाठी आणि त्यांच्याशी संबंधित वा आनुषंगिक बाबींसाठी उपबंध करण्याकरिता अधिनियम.

ज्याअर्थी, परिणामकारक अर्थात् व सामाजिक नियोजनासाठी, राष्ट्रीय अर्थव्यवस्थेला ज्यामुळे गंभीर धोका निर्माण झाला आहे, असा काळा पैसा, विवक्षित सामाजिक उद्दिष्टे पार पाडण्याच्या कामी लावणे आवश्यक आहे, आणि ज्याअर्थी असा पैसा सामाजिक उद्दिष्टांच्या कामी लावण्याच्या दृष्टीने केंद्र शासनाने, राष्ट्रीय गृहनिर्माण बँकेने तयार करावयाच्या योजनेस अनुसरून त्या बँकेत ठेवल्या जाणाऱ्या एच्छिक ठेवींना अनुमती देण्याचे ठरविले आहे; या अन्वये, या ठेवींच्या चाळीस टक्के रक्कम गलिच्छ वस्ती निर्मूलनासाठी व गरिबांसाठी अल्प किमतीत गृह निर्माण करण्यासाठी वित्तपुरवठा करण्याकरिता उभारावयाच्या विशेष निधीत जमा करण्यात येईल, आणि या ठेवींच्या साठ टक्के रकमेचा विनियोग ठेवीदार त्यांनी विनिर्दिष्ट केलेल्या प्रयोजनांकिता करू शकतील;

आणि ज्याअर्थी काळा पैसा ताब्यात असलेल्या व्यक्तींना अशा ठेवी ठेवणे शक्य व्हावे यासाठी विवक्षित उन्मुक्ती व सूट देण्यासाठी उपबंध करणे इष्ट आहे;

त्याअर्थी, भारतीय गणराज्याच्या बेचाळिसाब्या वर्षीं तो संसदेकडून पुढीलप्रमाणे अधिनियमित करण्यात येवो.—

१. (१) या अधिनियमास एच्छिक ठेवी (उन्मुक्ती व सूट) अधिनियम, १९९१ असे म्हणता संक्षिप्त नाव येईल.

(२) त्याचा विस्तार संपूर्ण भारतभर आहे.

२. या अधिनियमात, संदर्भानुसार अन्यथा आवश्यकतेनुसार नसेल तर,—

(क) “ठेव” याचा अर्थ, कोणत्याही व्यक्तीने राष्ट्रीय गृहनिर्माण बँकेत या योजनेनुसार या अधिनियमांच्या प्रारंभी वा नंतर परंतु, विनिर्दिष्ट दिनांकापूर्वी ठेवलेली एच्छिक ठेव, असा आहे;

स्पष्टीकरण :—या खंडाच्या प्रयोजनार्थ “विनिर्दिष्ट दिनांक” याचा अर्थ, १ डिसेंबर, १९९१ किवा केंद्र शासन, शासकीय राजपत्रातील अधिसूचनेद्वारे यावावतीत विनिर्दिष्ट करील असा अन्य नंतरचा दिनांक, असा आहे;

(ख.) “राष्ट्रीय गृहनिर्माण बँक” याचा अर्थ, राष्ट्रीय गृहनिर्माण बँक अधिनियम, १९८७ (१९८७ चा ५३) यांच्या खंड ३ अन्वये प्रस्थापित केलेली राष्ट्रीय गृहनिर्माण बँक, असा आहे;

(ग) “निव्वळ ठेव” याचा अर्थ, या योजनेनुसार कोणत्याही व्यक्तीच्यां राष्ट्रीय गृहनिर्माण बँकेतील ठेवींच्या साठ टक्के इतकी ठेव, असा आहे;

(घ) “व्यक्ती” यामध्ये,—

(एक) एक व्यक्ती,

(दोन) एखादे हिंदू अविभक्त कुटुंब,

(तीन) एखादी कपनी,

(चार) एखादी पेढी,

(पाच) व्यक्तींचा अधिसंघ वा व्यक्तींचा निकाय, मग तो निगमित असो. वा नसो, आणि

(सहा) पूर्वगमी उपखंडात न येणारी प्रत्येक कृत्रिम (वैधिक) व्यक्ती,

अंतर्भूत आहे, परंतु एखादे स्थानिक प्राधिकरण त्यात अंतर्भूत नाही.

(इ) “योजना” याचा अर्थ,

(एक) कोणत्याही व्यक्तीस राष्ट्रीय गृहनिर्माण बँकेत ठेव ठेवता यावी;

(दोन) त्या बँकेत गलिच्छ वस्ती निर्मूलन व गरिबांकरिता अल्प किमतीत गृह निर्माण करणे यासाठी वित्तपुरवठा करण्याकरता उभारावयाच्या विशेष निधीत या ठेवींच्या रकमेच्या चाळीस टक्के रक्कम जमा करता यावी;

(तीन) ठेवीदाराने विनिर्दिष्ट केलेल्या कोणत्याही उद्देशांकरिता निव्वळ ठेवीचा उपयोग त्वाला करता यावा;

हे शक्य करण्याच्या प्रयोजनार्थ, राष्ट्रीय गृहनिर्माण बँक अधिनियम, १९८७ अन्वये त्या राष्ट्रीय गृहनिर्माण बँकेने तयार केलेली योजना, असा आहे.

(च) या अधिनियमात उपयोगात आणलेले परंतु, व्याख्या न केलेले आणि आयकर अधिनियम, १९६१ यामध्ये व्याख्या करण्यात आलेले शब्द व शब्दप्रयोग यांना, त्या अधिनियमात त्यांना जे अर्थ अनुक्रमे (नेमून देण्यात आले असतील, तेच अर्थ असतील.

उन्मुक्ती. ३. (१) त्या काढी अंमलात असलेल्या इतर कोणत्याही कायद्यात काहीही अंतर्भूत असले तरी—

(क) योजनेनुसार, राष्ट्रीय गृहनिर्माण बँकेत जिने ठेव ठेवलेली आहे अशा कोणत्याही व्यक्तीला एखाद्या प्रयोजनासाठी मग ते कोणतेही असो— ठेवीचे स्वरूप व स्वोत प्रकट करूण्यासाठी भाग पाडले जाणार नाही;

(ख) कोणत्याही व्यक्तीने ठेव ठेवली आहे या कारणावरून त्या व्यक्तीच्या वाबतीती अशा कोणत्याही कायद्यालाली कोणतीही चौकशी वा अन्वेषण सुरु करण्यात येणार नाही;

(ग) एखाद्या व्यक्तीने ठेव ठेवली आहे ही वस्तुस्थिती विचारात घेण्यात येणार नाही आणि कोणताही अपराध किंवा अशा कोणत्याही कायद्यान्वय शास्ती लावणे या संबंधीच्या कोणत्याही कार्यवाहीत पुरावा म्हणून ती अग्राह्य असेल.

(२) भारंतीय दंड संहिता १८६० (१८६० चा ४५) याचे प्रकरण ९ वे वा प्रकरण १७ वे, अंमली औषधिद्रव्ये व मनःप्रेरक पदार्थ अधिनियम, १९८५ (१९८५ चा ६१), दहशतवाद व भंगनीय कार्य (प्रतिवंध) अधिनियम, १९८७ (१९८७ चा २८), भ्रष्टाचारप्रतिवंध अधिनियम, १९८८ (१९८८ चा ४१) या खालील कोणत्याही शिक्षापात्र अपराधाच्या अभियोगासांदर्भात किंवा लादलेली अन्य नागरी दायित्वे घांच्याप्रयोजनार्थ, पोटकलम (१) मधील कोणतीही गोष्ट लागू असणार नाही.

विशिष्ट ४. कलम ३ च्या उपबंधाच्या व्यापकतेला बाध न येता, —

प्रकरणामध्ये (क) आयकर अधिनियम, १९६१ (१९६१ चा ४३) खालील कोणत्याही कार्यवाहीच्या वाबतीती अशा विचारात न घेतली प्रयोजनार्थ ठेव विचारात घेतली जाणार नाही, आणि विशेषत: अशी ठेव ठेवल्याच्या कारणाजाणारी ठेव वरून त्या अधिनियमान्वये कोणत्याही आकारणीत, फेर-आकारणीत, अपिलात, निर्देशात किंवा अन्य कार्यवाहीत कोणत्याही वजावटी वा अनुतोष मागण्याचा वा त्या अधिनियमान्वये कोणतीही आकारणी, फेर आकारणी पुन्हा सुरु करण्याचा ठेवीदारास हक्क असणार नाही.

स्पष्टीकरण:— शंका निरसनार्थ, याद्वारे असे जाहीर करण्यात येत आहे की, ठेवीदाराला निव्वळ ठेवीच्या रकमेपासून जे उपर्यांत वा प्राप्त होईल किंवा उपर्यांत वा प्राप्त झाल्याचे मानण्यात अले असेल, अशा कोणत्याही उत्पन्नास, आयकर अधिनियम, १९६१ (१९६१ चा ४३) यांचे उपबंध लागू असतील;

(ख) १ एप्रिल, १९९२ पूर्वी सुरु होणाऱ्या कोणत्याही आकारणी वर्षासंबंधात, संपत्तीकर अधिनियम, १९५७ (१९५७ चा २७) अन्वये कोणत्याही करदात्याच्या निव्वळ संपत्तीचे संगणन करण्याच्या प्रयोजनार्थ, ही ठेव त्याच्या मतेचा भाग बनणार नाही.

‘१९८७ चा अधिनियम ५३ याचे विशेषांक.

५. राष्ट्रीय गृहनिर्माण बँक अधिनियम, १९८७ यातील—

(क) कलम १४ मध्ये,

(एक) खंड (ख) मध्ये, “शेड्यूल बँका” या शब्दानंतर “किंवा कोणत्याही केंद्रीय, राज्य किंवा प्रांतीय अधिनियमाच्याद्वारे किंवा अन्वये स्थापन करण्यात आलेले किंवा गलिछ वस्ती निर्मलन करण्यात गुंतलेले कोणतेही प्राधिकरण” हे शब्द समाविष्ट करण्यात येतील.

(दोन) खंड (ज) नंतर पुढील खंड समाविष्ट करण्यात येईल:—

“(ज्ज) एंचिक ठेवी (उन्मुक्ती आणि सूट) अधिनियम, १९९१ याच्या कलम २ च्या खंड (क) मध्ये विनिर्दिष्ट ठेव स्वीकारण्याच्या प्रयोजनार्थ एखादी योजना बनवणे आणि कलम ३७ अन्वये उत्पन्न केलेल्या विशेष निधीमध्ये अशा ठेवीच्या रकमेच्या ४० टक्के रकम जमा करणे;”

(ख) कलम १५ च्या पोटकलम (१) च्या खंड (ग) मध्ये पुढील परंतुक जादा दाखल करण्यात येईल:—

“परंतु असे की, या खंडात अंतर्भूत असलेले काहीही, कलम १४ च्या खंड (ज्ज) ला अनुसारून बैकेने बनविलेल्या योजनेअन्वये ठेवी स्वीकारण्यास लागू होणार नाही;”

(ग) कलम ५५ च्या पोटकलम ५ मध्ये जेथे जेथे “विनियम” हा शब्द येईल तेथे तेथे त्याएवजी “विनियम किंवा योजना” असे शब्द दाखल करण्यात येतील.